Ik vond alles heel leuk, maar het leukste vond ik het veldwerk.
Lekker buiten! en vlinders zoeken.
De map vond ik ook heel leuk.
Ik weet nu veel meer over vlinders.
Dank u wel. groetjes Esther.

Tekst: Kim van der Klis

NATIONALE KINDER-VLINDER-KIJK-ACTIE AFGELOPEN

Lekker buiten!

Vele scholen, steunpunten en kinderen hebben het afgelopen jaar meegedaan aan de Nationale Kinder-vlinder-kijk-actie. Er zijn allerlei vlinderactiviteiten georganiseerd, kinderen hebben buiten naar vlinders gekeken, er zijn vele waarnemingen doorgegeven, leerkrachten hebben lessen over vlinders gegeven, kinderen hebben eitjes, rupsen, poppen en vlinders verzorgd, kinderen hebben toneelstukjes over vlinders ingestudeerd en nog veel meer.

25000 kinderen In totaal meldden 568 basisscholen en 149 steunpunten zich aan voor de Kinder-vlinder-kijk-actie. Het is moeilijk te zeggen hoeveel kinderen er nu precies in Nederland vlinders hebben gekeken. Sommige scholen deden met één klas mee terwijl andere basisscholen met de hele bovenbouw meededen. Uitgaande van een gemiddelde van twee klassen met 25 kinderen per school komt het erop neer dat zo'n 25.000 kinderen op de één of andere manier met vlinders bezig waren. Die kinderen praten daar over met vriendjes, vriendinnetjes, vaders en moeders, dus al met al heeft de actie heel wat mensen bereikt. Dat veel kinderen actief bezig waren met vlinders bleek wel uit alle vragen en verhalen die ze opstuurden via de internetsite en met de post.

Fantasievlinder van Jody.

De start Op vrijdag 20 april vond de officiële start van de Kinder-vlinder-kijk-actie plaats. In Zoo Parc Overloon kwamen zo'n 400 kinderen uit heel Nederland bij elkaar om aan deze feestelijke dag mee te doen. Elke klas had een stukje ingestudeerd met als thema vlinders: toneelstukjes, rap, dans, vlinderliedjes en nog veel meer. Een hele belevenis was het optreden van Theater Vladimir met de voorstelling 'Vlinder in beeld'. Een kruipende en nieuwsgierige rups veranderde in een vrolijk fladderende vlinder. Deze vlinder heeft de Kinder-vlinder-kijk-actie officieel geopend met behulp van een paar groot koolwitjes van De Vlinderstichting.

Atalanta, getekend door Lenny.

Vanaf die dag draaide de internetsite en konden kinderen hun vlinderwaarnemingen doorgeven. Alle deelnemende scholen en steunpunten kregen bovendien een setje briefkaarten die de kinderen naar vriendjes, vriendinnetjes, opa's en oma's konden sturen. Een aantal kinderen heeft zijn briefkaart naar De Vlinderstichting gestuurd. Er zaten hele mooie bij zoals deze fantasievlinder van Jody Owens uit Lith en de atalanta van Lenny Kraaijebeld uit Sliedrecht op deze bladzijde.

De internetsite Er zijn verschillende materialen ontwikkeld voor de Kinder-vlinder-kijk-actie zoals een lesmap, een zoekkaart, drie posters en de internetsite www.vlinderskijken.nl. Op deze site staat onder andere informatie over de levenswijze van vlinders en over de algemene vlindersoorten in ons land.

Hoeveel is de internetsite nu daadwerkelijk gebruikt tijdens de Kinder-vlinder-kijk-actie? Om antwoord te kunnen geven op deze vraag, zaten er gedurende de actie een aantal tellertjes op de site. Deze tellertjes registreerden het aantal keer dat een bepaalde pagina geopend werd.
Na de landelijke start was duidelijk een piek te zien in het aantal bezoeken van de site. De volgende piek was midden in de maand mei. Op dat moment zijn waarschijnlijk veel scholen begonnen met vlinders kijken. In die periode was het ook mooi weer. De kinderen hebben dus veel waarnemingen kunnen doen die zij vervolgens op internet hebben ingevoerd. In juli en de eerste helft van augustus was het bezoek aan de site vrij laag. Logisch, want dat is de zomervakantie. De laatste piek was in de week na 7 september. Dit is de week na de uitzending van de Vlinder-special van Nieuws uit de Natuur. Het is grappig om te zien hoe je het bezoek aan de internetsite kunt relateren aan de verschillende activiteiten van de Kinder-vlinder-kijk-actie.

Het gebruik van de site

- Het totaal aantal bezoeken aan verschillende pagina's tijdens de actie bedraagt 24.676.
- Het gemiddelde aantal bezochte pagina's is 76 per dag.
- De drukst bezochte dag is 10 september 2001 met 576 bezochte pagina's. Dit was de maandag na de uitzending van de Vlinderspecial van het Schooltelevisie programma Nieuws uit de Natuur (zie hieronder).
- Er zijn in totaal 182 e-cards van vlinders verstuurd.

De waarnemingen

De belangrijkste activiteit van de Kinder-vlinder-kijk-actie was het naar buiten gaan om naar vlinders te kijken. De ervaringen die kinderen opdoen tijdens veldwerk kunnen ze zich meestal nog lang herinneren. De vlinders die de kinderen zagen, konden ze via de internetsite doorgeven aan De Vlinderstichting.

In totaal hebben alle kinderen die aan de actie meededen 14.530 vlinders doorgegeven! De witjes werden het meest gezien (5051 vlinders), dan de citroenvlinder en op de derde plaats staat de atalanta. De Vlinderstichting heeft van alle waarnemingen zogenaamde Kinder-vlinder-kaarten gemaakt. Hieronder ziet u als voorbeeld het kaartje van de dagpauwoog.

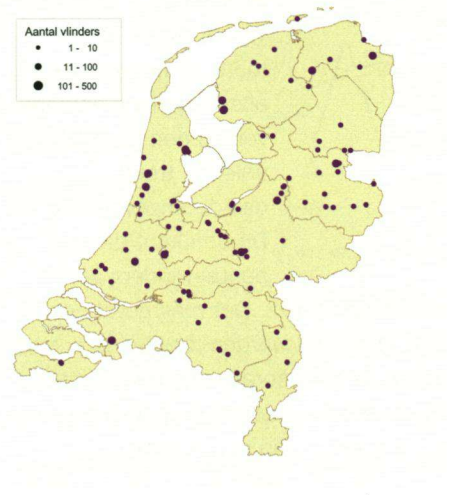

De doorgegeven waarnemingen van de dagpauwoog.

Nieuws uit de Natuur

In het kader van de Kinder-vlinder-kijk-actie vonden er verschillende activiteiten plaats. Het gaat te ver om die hier allemaal op te noemen. De Vlinderspecial die het Schooltelevisie programma Nieuws uit de Natuur in september heeft uitgezonden mag echter niet onvermeld blijven. Hiervoor gingen de mensen van Nieuws uit de Natuur samen met Dick Groenendijk van De Vlinderstichting op pad om nachtvlinders te zoeken. De kinderen konden in de uitzending zien hoe je nachtvlinders vangt met een vanglamp, een wit laken en met stroop op de bomen.

Voor het ander gedeelte van de uitzending zijn opnamen gemaakt in de Botanische Tuinen in Utrecht. Voor deze dag is Basisschool Oost uit Bergen op Zoom uitgenodigd omdat de kinderen van deze school zich flink in hebben gezet voor de Kinder-vlinder-kijk-actie. Eén van de hoogtepunten van de dag was de Vlinderhof, een met gaas overdekte ruimte waar ontzettend veel dag- en nachtvlinders rondvlogen. De kinderen raakten niet uitgekeken en probeerden allemaal een vlinder op hun vinger te krijgen. De dag werd beëindigd met een ingestuurd vlinderlied en met het vrijlaten van 100 koolwitjes: voor ieder kind één! Al met al is het een vlinderrijke uitzending van Nieuws uit de Natuur geworden.

Tittia Wolterbeek

Opnamen voor Nieuws uit de natuur.

Tien grappige vragen die kinderen stelden via www.vlinderskijken.nl

- Wat is de beroemdste vlinder?
- Hoe hebben vlinders contact?
- Wat is de kleur van het bloed en heeft een vlinder ook botten?
- Waarvoor worden rupsen veranderd in vlinders?
- Waar zit het mondje van de vlinder?
- Waarom zien vlinders er verschillend uit?
- Hoeveel vlinders zijn er in Thailand?
- Hoe lang kan een tong van een vlinder worden?
- Is het waar dat de pop in de cocon zit en de cocon de buitenkant is en de pop het beestje is?
- Waarom ben ik geen vlinder?

Tot slot...

De Nationale Kinder-vlinder-kijk-actie was een eenmalige actie van De Vlinderstichting met als doel dat de kinderen plezier beleefden aan de actie en daardoor meer oog kregen voor de natuur. Maar ook zonder de Kinder-vlinder-kijk-actie zijn er genoeg mogelijkheden voor scholen om aandacht te besteden aan vlinders. We hopen dan ook dat er in de toekomst nog meer kinderen enthousiast raken over vlinders. ■

De Nationale Kinder-vlinder-kijk-actie is mogelijk gemaakt door onder meer bijdragen van: het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, het VSB Fonds, de Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij, het Wereld Natuur Fonds, het K.F. Heinfonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds.